

Av. Gizem AYVAR ÖZCAN

4857 SAYILI İŞ KANUNU'NA GÖRE İŞÇİNİN YILLIK ÜCRETLİ İZİN HAKKI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	VII
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM YILLIK ÜCRETİ İZİN HAKKI

I. YILLIK ÜCRETİ İZİN KAVRAMI	5
A. Genel Olarak	5
B. Kavramı ve Kapsamı	6
C. Yıllık Ücretli İznin Amacı	8
D. Yıllık Ücretli İznin Unsurları.....	9
II. YILLIK ÜCRETİ İZİN HAKKININ ORTAYA ÇIKIŞI VE HUKUKİ NİTELİĞİ	10
A. Genel Olarak	10
B. Yıllık Ücretli İznin Hukukî Niteliği.....	11
C. Yıllık Ücretli İzin Hakkına İlişkin Hükümlerin Niteliği	13
III. YILLIK ÜCRETİ İZİN HAKKINA İLİŞKİN HUKUKİ DÜZENLEMELER ..	15
A. Uluslararası Hukuktaki Düzenlemeler	15
1. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi	16
2. Avrupa Sosyal Şartı	16
3. Roma Antlaşması	18
4. Uluslararası Çalışma Örgütü Sözleşmeleri ve Tavsiye Kararları	19
5. Avrupa Birliği Konseyi Direktifi.....	20
B. Türk Hukukundaki Düzenlemeler.....	21

1. Anayasal Düzenlemeler.....	21
2. Kanuni Düzenlemeler	22
a. 4857 Sayılı İş Kanunu.....	22
b. 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu.....	23
c. 5953 Sayılı Basın İş Kanunu.....	24
d. 854 Sayılı Deniz İş Kanunu	24
e. 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu	25
IV. YILLIK ÜCRETİ İZNE HAK KAZANMA KOŞULLARI	26
A. Genel Olarak	26
B. İş Sözleşmesinin 4857 Sayılı İş Kanunu'nun Kapsamında Olması	27
C. İşin Niteliğinin Yıllık Ücretli İzne Uygun Olması	28
1. Sürekli Bir İş Olması	28
2. Mevsimlik ve Kampanya İşlerinden Olmaması	29
D. İşçinin Çalışma Süresinin En Az Bir Yıl Olması.....	33
1. Bekleme Süresi ve Sürenin Başlangıcı	35
2. Bekleme Süresi Hesaplanırken Dikkate Alınacak Süreler	36
a. İşçinin Fiilen Çalıştığı Süreler.....	36
(1) Genel Olarak	36
(2) Aynı İşverenin Bir veya Çeşitli İşyerlerinde Çalışılan Süreler.....	36
(3) İşyerinin veya Bir Bölümünün Devri Halinde	43
(4) İş Sözleşmesinin Devri Halinde	44
(5) Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisinin Mevcut Olması Halinde	46
(6) Geçici İş İlişkisi Kurulması Halinde	47
(7) Kısmi Süreli veya Çağrı Üzerine Çalışma Hali	49
(8) İşe İade Davasının Sonuçlarının Bekleme Süresine Etkisi	50
b. Kanunen Çalışılmış Sayılan Süreler.....	52
(1) İşçinin Kaza veya Hastalık Nedeniyle İşine Gidemediği Süreler	53

(2) Kadın İşçilerin Doğumdan Önce Ve Sonra Çalıştırılmadıkları Süreler.....	54
(3) İşçinin Muvazzaf Askerlik Hizmeti Dışındaki Askerlik Görevi Nedeniyle İşine Gidemediği Süreler..	56
(4) Zorlayıcı Sebeplerin Varlığı Halinde İşe Gidilemeyen Süreler	57
(5) İş Kanunu m.66'da Belirtilen Süreler	59
c. Çocuk emziren kadın işçilerin çocuklarına süt vermeleri için belirtilecek süreler	61
(1) Hafta Tatili, Ulusal Bayram, Genel Tatil Günleri.....	63
(2) Röntgen Muayenelerinde Çalışanlara Verilmesi Gereken İzinler	63
(3) İşçilerin Katıldıkları Kurul, Komisyon ve Toplantılar Yüzünden İşe Gidemedikleri Süreler	64
(4) Mazeret İzin Süreleri.....	64
(5) İşveren Tarafından Verilen Diğer İzinler İle 65'inci Maddedeki Kısa Çalışma Süreleri.....	65
(6) İşçiye Verilmiş Bulunan Yıllık Ücretli İzin Süresi	68
d. Çalışılmış Gibi Sayılmayan Süreler.....	68
(1) Kadın İşçilerin Doğumdan Sonra Ayrılacakları Ücretsiz İzin Süreleri.....	68
(2) Gebe Çalışanın Sağlık Nedeniyle Aldığı Ücretsiz İzin Süreleri.....	69
(3) Grev ve Lokavtta Geçen Süreler.....	69
3. Bekleme Süresinin Sonu	70

İKİNCİ BÖLÜM

YILLIK ÜCRETLİ İZİN HAKKININ UYGULANMASI

I. YILLIK ÜCRETLİ İZİN SÜRELERİ	73
A. Genel Olarak	73

B. Yıllık İzin Süreleri.....	73
C. Yol İzni Süresi.....	77
D. Yıllık Ücretli İzin Süresinin Hesaplanması.....	79
1. Yıllık Ücretli İzin Süresinden Mahsup Edilemeyecek Süreler..	79
2. Yıllık Ücretli İzin Süresinden Sayılmayacak Süreler.....	80
a. Hafta Tatili, Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri.....	81
b. Fesih Bildirimi ve Yeni İş Arama İzni Süreleri	82
c. Hastalık Süreleri	85
d. Evlenme, Doğum, Ölüm ve Diğer Sebeplerle İşçiye Verilen İzin Süreleri	86
3. Yıllık Ücretli İzin Süresinden Sayılan Süreler.....	87
a. Çalışılmayan Cumartesi Günü	87
b. Grev ve Lokavtta Geçen Süreler.....	88
(1) Yıllık İzin Kullanılırken Grev ve Lokavt Başlaması	90
(2) Yıllık İznin Grev ve Lokavt Başladıktan Sonra Kullanılması.....	91
II. YILLIK ÜCRETİ İZİN HAKKININ KULLANILMASI	92
A. Genel Olarak	92
B. Yıllık Ücretli İznin Talebi.....	93
C. Yıllık Ücretli İzin Hakkının Kullanım Döneminin Belirlenmesi	95
1. İznin Gelecek Yıl İçinde Kullanılması.....	95
2. İzin Hakkının Kullanım Döneminin Belirlenmesinde İşverenin Yönetim Hakkı	96
D. Yıllık Ücretli İzin Kurulları.....	99
E. Toplu İzin Uygulaması	101
F. Avans İzin.....	103
G. Fazladan Kullandırılan İzin Sebebiyle Ücret İadesi Talep Edilmesi.....	105
III. YILLIK ÜCRETİ İZİN HAKKININ BÖLÜNMEYEN KULLANDIRILMASI	107
A. Bölünmezlik Prensibi	107

B. Yıllık Ücretli İznin Bölünerek Kullanılması.....	107
C. Yıllık Ücretli İznin Kanuna Aykırı Olarak Bölünmesi	111
IV. YILLIK ÜCRETİ İZİN HAKKINDAN VAZGEÇİLEMESİ.....	113
1. İş Sözleşmesinin Devamında İzin Hakkının Ücret Alacağına Dönüşmemesi	115
2. İş İlişkisi Devam Ederken Yıllık İzin Yerine Ödenen Ücretin Durumu	115
V. İZİNDE ÇALIŞMA YASAĞI.....	118

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YILLIK İZİN ÜCRETİ

I. YILLIK İZİN ÜCRETİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	121
A. Genel Olarak	121
II. YILLIK İZİN ÜCRETİNİN HESAPLANMASI	122
A. Genel Olarak	122
B. Ücret Sistemlerine Göre İzin Ücretinin Hesaplanması	125
1. Zaman Esasına Göre Ücretin Ödenmesi Halinde	126
2. Ücretin Değişkenlik Göstermesi Halinde	127
III. YILLIK İZİN ÜCRETİNİN ÖDENMESİ.....	128
A. Ödeme Zamanı ve Biçimi	128
B. Ödeme Yeri.....	130
C. Ödeme Yükümlüsü	130
1. Genel Olarak	130
2. Gerçek Kişi İşverenin Ölmesi Halinde Sorumluluk.....	131
3. İşyerinin Devri Halinde Sorumluluk.....	131
4. Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinde Sorumluluk.....	132
5. Geçici İş İlişkisinde Sorumluluk	133
6. İş Sözleşmesinin Devri Halinde Sorumluluk.....	134
D. Yıllık Ücretli İzinde Sigorta Primi Ödemesi	135
IV. İŞ SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ HALİNDE YILLIK İZİN ÜCRETİ ...	137

A. Genel Olarak	137
B. Ödenecek Yıllık İzin Ücretinin Hesaplanması	138
C. İşçinin İşe İadesi Halinde Yıllık İzin Süresinin ve Alacağıın Hesabı	139
V. YILLIK İZİN ÜCRETİNE UYGULANACAK FAİZ	140
A. Genel Olarak	140
B. İş Sözleşmesinin Devamı Esnasında Ücreti Ödenmeden Kullandırılan Yıllık İzin Ücreti İçin Uygulanacak Faiz	141
C. İş Sözleşmesinin Sona Ermesi Halinde Ödenmeyen İzin Ücretine Uygulanacak Faiz	142
D. Toplu İş Sözleşmesinden Doğan Yıllık İzin Ücretlerine Uygulanacak Faiz	144
VI. YILLIK İZİN ÜCRETİ TALEBİNDE ZAMANAŞIMI	146

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YILLIK ÜCRETİ İZİN HAKKINA İLİŞKİN HUKUKİ UYUŞMAZLIKLAR

I. YILLIK ÜCRETİ İZİN HAKKINA AYKIRILIĞIN HUKUKİ NETİCELERİ	149
A. Genel Olarak	149
B. İş Sözleşmesinin Haklı Nedenle Feshi	149
1. İşçi Tarafından Sözleşmenin Haklı Sebep Feshi	149
2. İşveren Tarafından Sözleşmenin Haklı Sebep Feshi	154
C. İş Sözleşmesinin Devamında Ortaya Çıkan Uyuşmazlıklar	154
1. Tespit Davası	154
2. Eda Davası	156
D. İş Sözleşmesi Sona Erdikten Sonra Ortaya Çıkan Uyuşmazlıklar	157
1. Eda Davası	157
2. Belirsiz Alacak Davası	158
II. İSPAT YÜKÜ	161

III. İDARİ BAŞVURU	168
IV. İDARİ YAPTIRIMLAR	170
A. Genel Olarak	170
B. İdari Para Cezası	170
C. İdari Para Cezasına Karşı Kanun Yolu.....	172
SONUÇ	175
KAYNAKÇA.....	183